

Més participació el 21-D... i majoria unionista?

Encara que tres de cada quatre nous electors votessin unionista caldria arribar a un inaudit 90% de participació per capgirar la situació | Si l'independentisme és capaç de retenir els votants de l'1 d'octubre en tindrà prou per un bon resultat fins i tot amb participació rècord

L'unionisme sospira amb la victòria amb un augment rècord de la participació | Adrià Costa

Les forces polítiques d'obediència estrictament catalana sempre han fet millors resultats a les eleccions al Parlament que a les del Congrés. Hi havia, durant molt de temps, la idea que això es devia, en part, a l'anomenada "abstenció diferencial": el segment de votants que s'abstienien a les eleccions catalanes perquè no se sentien interpel·lats i, en canvi, participaven a les d'àmbit espanyol. Com que l'abstenció diferencial era més pronunciada a les zones metropolitanes, es presumia que el dia que les eleccions al Parlament fossin molt participades, la majoria electoral i parlamentària dels partits del nacionalisme català s'esvairia. No era una hipòtesi forassenyada. Efectivament, el perfil sociològic d'aquests abstencionistes diferencials era, segons tota l'evidència disponible, més proper al dels votants dels partits d'àmbit estatal que no pas al dels partits d'obediència catalana.

Ara bé, el cicle electoral de 2015, on va votar gairebé el 75% del cens, ens va obligar a redimensionar aquesta hipòtesi. La participació a les eleccions al Parlament del 27S fou molt elevada, molt més que la que s'havia registrat mai en cap elecció d'àmbit català (al 2010 havia estat del 58% i el 2012 del 67%) i, per primer cop, superior a la de les eleccions generals subsegüents. En canvi, això no va comportar el terratrèmol per la configuració de majories sobiranistes que

esperaven alguns. De fet, l'independentisme va aconseguir un gran resultat precisament en aquestes eleccions amb tanta participació i un programa explícit.

El 27-S de 2015 la participació va ser rècord i 17 punts més alta que el 2010, les darreres eleccions no excepcionals, i l'independentisme va obtenir una còmoda majoria

Ara, aquella vella hipòtesi torna a estar sobre la taula. Els símptomes de forta mobilització per les eleccions del 21-D que apunten les enquestes fan pensar a alguns que les expectatives dels partits d'àmbit espanyol són molt millors. De nou, és una hipòtesi raonable: el perfil sociològic i d'opinió dels abstencionistes de les eleccions al Parlament és més semblant al dels partits contraris a la independència que no pas al dels partidaris. Per tant, podem esperar que cada punt percentual addicional de participació, beneficiï desproporcionadament al bloc constitucionalista.

PARTICIPACIÓ EN LES ELECCIONS AL PARLAMENT EN % SOBRE EL CENS

Ara bé, el que és més discutible és la magnitud d'aquest avantatge. M'explico: és difícil pensar -i les dades no ho diuen- que, en cas de creixement significatiu de la participació, absolutament tots els votants addicionals siguin per partits unionistes. N'hi haurà que aniran a Catalunya en Comú, i d'altres també que poden anar a parar a formacions independentistes (singularment, la CUP sembla que té un cert marge, petit però real, per mobilitzar nou votant). Això vol dir que per generar un canvi significatiu -i que, per exemple, els partits del 155 passin per davant dels independentistes-, caldria afegir molts punts addicionals de participació.

Si, per fer una hipòtesi més o menys raonable, tres de cada quatre nous votants anessin a parar al bloc espanyolista (PSC, Cs i PP), i l'altre se'l repartissin entre els "comuns" i els tres partits independentistes a parts iguals, caldria arribar al 90% de participació perquè el bloc espanyolista superés els partits independentistes. I un nivell així de participació no s'ha vist mai. No vol dir que no sigui possible, simplement que no s'ha vist mai.

Els "comuns" i la CUP també tenen una forta capacitat d'atracció sobre l'elector que habitualment opta per abstenir-se

En tot cas, el que cal concloure és que, si bé sembla cert que a priori un increment de la participació pot beneficiar els contraris a la independència, l'abast d'aquesta amenaça pel sobiranisme és limitat, sobretot perquè el 2015 ja es va registrar una gran participació i la majoria independentista al Parlament va aguantar còmodament, amb els 72 escons que van sumar Junts pel Sí i la CUP.

Si l'independentisme aconsegueix fidelitzar els votants de l'1 d'octubre en tindrà prou per

fer un bon resultat fins i tot amb una participació rècord. El que hauria de preocupar, prioritàriament, és això: aconseguir retenir els votants de l'1 d'octubre no estrictament independentistes -fins i tot alguns dels que van votar contra la independència llavors però que rebutgen la forta repressió. En la mesura que s'aconsegueixi això, l'independentisme podrà respirar tranquil.